

EEN EFFECTIEF IMPLEMENTEER-BAAR EN MEETBAAR ESG-BELEID VOOR PENSIOENFONDSEN

Door Christiaan Visser en Willem van Golstein Brouwers

Welke stappen moet je zetten om een effectief, implementeerbaar en meetbaar ESG-beleid te realiseren?

Het meenemen van duurzaamheidsfactoren (ESG, of Environmental, Social and Governance) in het beleggingsbeleid zien we als een integraal onderdeel van de beleggingscyclus. Dit is in lijn met de resultaten van het recente onderzoek van DNB (2016) naar dit onderwerp, waarin pensioenfondsen bevestigen dat zij actief gebruikmaken van de beleggingscyclus in hun benadering van duurzaamheid.

ESG-BELEID

Om tot een passend ESG-beleid te komen is het voor institutionele beleggers belangrijk dat zij een duidelijk beeld hebben van hun motieven en doelstellingen op het gebied van verantwoord beleggen. Zo kan een belegger als doel hebben om een positieve maatschappelijke

impact te creëren of negatieve impact te verminderen. Een ander motief kan zijn het verminderen van reputatierisico of het aansluiten bij de wensen van stakeholders, zoals pensioendeelnemers en maatschappelijke organisaties. Ten slotte kan een belegger ESG-informatie benutten met als doel het risicorendementsprofiel van de portefeuille te verminderen. Welk doel een belegger zichzelf ook stelt, een institutionele belegger in Nederland moet in ieder geval voldoen aan het wettelijk verbod op investeringen die betrokken zijn bij de productie van clustermunie.

Afhankelijk van de motieven en doelstellingen kan de belegger verschillende ESG-strategieën implementeren. Voorbeelden hiervan zijn uitsluiting van slecht-presterende bedrijven, engagement met de onderneming op duurzaamheidsonderwerpen of beleggen in de op bepaalde duurzaamheidscriteria best presterende (zogenaamde 'best-in-class') bedrijven per industrie. De keuze van een strategie zal vaak afhangen van de grootte en mogelijkheden bij een pensioenfonds. De opzet van een portefeuille (discretionair of via fondsen, actief versus passief) zal hierin een belangrijke rol spelen.

VALKUILEN

Wij herkennen een aantal valkuilen die beleggers kunnen omzeilen door de juiste vragen omtrent het beleid te stellen:

Om tot een passend ESG-beleid te komen is het voor institutionele beleggers belangrijk dat zij een duidelijk beeld hebben van hun motieven en doelstellingen op het gebied van verantwoord beleggen.

Bij het bepalen van het ESG-beleidskader zal een pensioenfonds zich moeten afvragen:

- Sluiten de criteria aan bij de markt en achterban?
- Corresponderen de ESG-standpunten met de beleggingsovertuigingen?

Om de toepasbaarheid van het ESG-beleid te toetsen kan worden gedacht aan:

- Zijn de criteria toepasbaar voor verschillende asset classes?
- Is er rekening gehouden met de toepasbaarheid voor bijvoorbeeld investeringen via beleggingsfondsen?

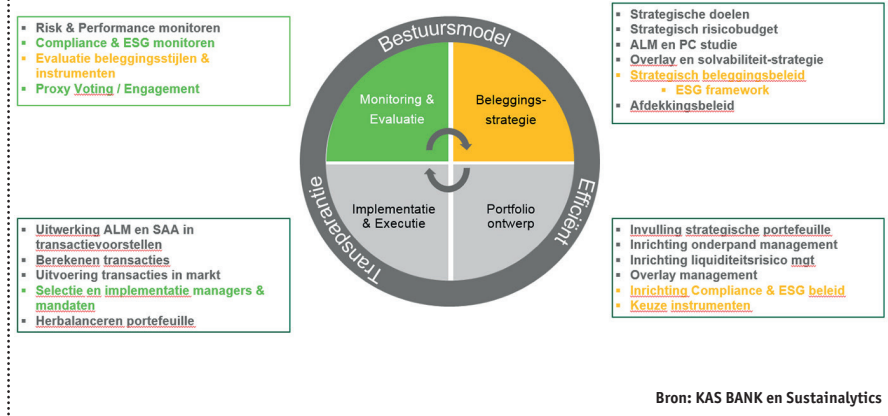
Ook bij het implementeren van ESG-beleid kunnen beleggers zichzelf een aantal vragen stellen. Denk hierbij aan:

- Is het ESG-beleid meegenomen in de managerselectie?
- Waar moeten de managers aan voldoen en hoe verandert dat door de tijd heen?

Christiaan Visser

Figuur 1: De beleggingscyclus

Willem van Golstein Brouwers

MONITORING

Zoals eerder aangegeven heeft ESG een plek in de beleggingscyclus. Als laatste stap kan het beleid gemonitord en geëvalueerd worden. Om dit goed te kunnen doen, is het belangrijk dat de belegger heeft gedefinieerd op welke key indicatoren ESG-prestaties worden gemeten, en is het belangrijk dat er een zo volledig mogelijk inzicht is in de status van de beleggingen.

Vooral als het gaat om inzicht in de status van de beleggingen valt er bij een portefeuille, ingericht met voornamelijk passieve producten zoals fondsen en indextrackers, nog winst te behalen. Hierbij kan worden geleund op de ervaring die pensioenfondsen hebben met het FTK en die verzekeraars hebben met Solvency II-rapportages. Bij deze rapportages wordt namelijk verwacht dat beleggers een vergaand inzicht

Voorals het gaat om inzicht in de status van de beleggingen valt er bij een portefeuille, ingericht met voornamelijk passieve producten zoals fondsen en indextrackers, nog winst te behalen.

hebben in de portefeuille en de bijbehorende risico's.

De zogenaamde 'look-through' (of 'peek-through') benadering die bij de toezichthouderrapportages gebruikt wordt, kan ook bij het monitoren van het ESG-beleid toegepast worden. Hierbij worden de onderliggende fondsregels verrijkt met (onafhankelijke) ESG-waarderingen en classificaties. Beleggers kunnen hier kiezen voor eigen waarderingen of die van gespecialiseerde organisaties. Verkregen inzichten kunnen worden geanalyseerd om eventuele overtredingen vervolgens mee te nemen in verdere keuzes tijdens het beleggingsproces.

Op deze manier wordt de verschuivende rol van ESG binnen het beleggingsproces zichtbaar: het was eerst een losstaande activiteit maar heeft nu een geïntegreerde plek binnen het risicomanagement van de belegger gekregen.

Met een volledig inzicht kan de belegger zijn manager gerichtere vragen stellen omtrent de keuze voor het opnemen van specifieke bedrijven in het fondsuniversum. Hiermee kan er ook beter worden voldaan aan een belangrijk punt dat door DNB wordt aangestipt in haar rapport: communicatie over het beleid met de verschillende stakeholders. Er is immers een transparant beleid geformuleerd dat ook actief wordt gemonitord en geëvalueerd. «

- Om tot een passend ESG-beleid te komen is het voor institutionele beleggers belangrijk dat zij een duidelijk beeld hebben van hun motieven en doelstellingen op het gebied van verantwoord beleggen.
- Afhankelijk van de motieven en doelstellingen kan de belegger verschillende ESG-strategieën implementeren.
- Het is belangrijk dat de belegger heeft gedefinieerd op welke key indicatoren ESG-prestaties worden gemeten, en het is belangrijk dat er een zo volledig mogelijk inzicht is in de status van de beleggingen.

Dit artikel is geschreven door Christiaan Visser, Product Manager Asset Services, KAS BANK en Willem van Golstein Brouwers, Adviseur Verantwoord Beleggen, Sustainalytics.